

3. jugoslovanski sejem gradbeništva in IGM

Za vse, ki so zainteresirani za nadaljnji razvoj gradbeništva ter industrije gradbenega materiala, bo od 1. do 7. aprila v Gornji Radgoni priložnost sodelovati ali si ogledati že 3. jugoslovanski sejem gradbeništva z mednarodno udeležbo.

Ingrad bo na sejmu prisoten v sklopu paviljona SOZD Gíposs. Predstavili bomo nove možnosti našega montažnega sistema s štirimi maketami, prikazali montažni fasadni element z opečno oblogo, novo okno iz programa In-as, novost bodo tudi montažne konzole na betonskih stebrih in pa »termopano Ingrad«.

Na posnetku: po načrtu naše Razvojne službe so v TOZD Lesni obrati izdelali »termopano Ingrad« za toplotno zaščito oken, kar bo zanimiva novost na sejmu.

Vili Šuster

GOSPODARSKI NAČRT DO GIP »INGRAD« 1985

Le odločna akcija

Gospodarski načrt DO GIP »Ingrad« Celje za leto 1985 usmerja poslovno politiko v tem letu. Predvidene aktivnosti zahtevajo odločno, celovito in enotno akcijo vseh zaposlenih tako, da vsak posameznik s svojim delovnim prispevkom pripomore k realizaciji v planu zastavljenih nalog.

Gospodarski načrt je sestavljen na osnovi metodologije, uveljavljene v preteklih letih. Z njim želimo doseči boljše izkoriščanje lastnih kapacitet in na tej podlagi izboljšati učinkovitost pri izkoriščanju dela in sredstev. Je naša skupna konkretna ovrednotena zadolžitev, katero bomo morali med letom budno spremljati in jo uskladiti z novimi predpisi. Usklajenost pa je dosežena na ravni delovne organizacije v kategoriji planiranja višine sredstev za bruto osebne dohodke in sklad skupne porabe po

določilih republiške resolucije za leto 1985.

Zaradi zmanjšanja investicij v našem gospodarstvu so predvideni celotni prihodki po temeljnih organizacijah nominalno visoki, vendar ugotavljamo, da so najmanj takšni obsegi nujno potrebni za zaščito življenjske ravni našega delavca. Z načrtovanimi obsegi skušamo zagotoviti ob izvajanju smotrne delitve dela in ob upoštevanju ekonomskih zakonitosti pogoje za postopno saniranje osebne porabe, predvsem s stimulatvno delitvijo sredstev za osebne dohodke in sredstev sklada skupne porabe.

Letni načrt so obravnavali zbori delavcev v vseh temeljnih organizacijah, nato pa je bil potrjen na delavskih svetih TOZD in DSSS. Centralni delavski svet DO GIP Ingrad je o njem razpravljal in ga potrdil na svoji seji dne 28. 2. 1985.

Olga Logar

REPUBLIŠKI KOMITE ZA INDUSTRIJO IN GRADBENIŠTVO SPREJEL

Usmeritve in pobude

Gradbeništvo je v dosedanjem razvoju doseglo visoko stopnjo kadrovske in tehnično tehnološke usposobljenosti. Sposobno je kvalitetno in uspešno projektirati in zgraditi vse vrste tehnično zahtevnih objektov doma in v tujini. Razvoj gradbeništva je bil odvisen od družbeno ekonomskega razvoja in velikih vlaganj v preteklosti.

Gradbeništvo je sledilo dinamičnemu razvoju družbe ter temu prilagajalo svoje kapacitete tako v letih velike konjunktore, kot v krajših obdobjih stagnacije. Znatnemu delu gradbeništva je uspelo prilagajati svoje kapacitete potrebam tržišča ter se temu ustrezno razvijati in ob tem plačalo ceno takemu sprotne prilaganju razmeram. Brez dolgoročne orientacije za obseg in dinamiko svoje bodoče proizvodnje, je ob reševanju sprotne zaposlenosti svojih kapacitet posvečalo premo pozornosti reševanju osnovnih problemov, svojega nadaljnega razvoja.

Znatno zniževanje obsega investicij je v zadnjih letih povzročilo gradbeništvo velike težave. Zaradi znižanja gradbene proizvodnje in še bolj zaradi zniževanja cen v brezkompromisni konkurenci za pridobitev del, se je gradbeništvo znašlo v težkem ekonomskem položaju. Tako že nekaj let močno pada akumulativnost panoge, ki ima tudi višek delovne sile, a kljub višku še vedno primanjkuje dobrih delavcev nekaterih strokov-

nih profilov — tesarjev, zidarjev, železokrivcev, strojnikov in izkušenih strokovnjakov z visoko izobrazbo.

Novonastali in težak ekonomski položaj gradbeništva je bil v zadnjem času predmet številnih razprav v samih organizacijah združene dela gradbeništva, njegovih splošnih združenjih, gospodarskih zbornicah v republikah in v zvezi, v pristojnih upravnih organih in kot najpomembnejše v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ.

Na podlagi razprav, stališč in sklepov, je Republiški komite za industrijo in gradbeništvo sprejel nekatere usmeritve in pobude. Za naše Glasilo jih nekaj povzemamo:

Ohraniti in nadalje razvijati sposobne in vitalne zmogljivosti gradbeništva za izvajanje nalog v prihodnosti. Podpirati je prizadevanja za večjo delitev dela, uvedbo specializiranih del z vključevanjem visokostrokovnega znanja in znanosti.

Zaradi občutnega zmanjšanja vlaganj in ker tudi v prihodnosti ni pričakovati bistvenega povečanja investicijskih vlaganj v gradbene objekte, je panoga gradbeništva ter industrije gradbenega materiala prišla v velike ekonomske in socialne probleme. Zato morajo organizacije združenega dela v gradbeništvu skladno z novonastalimi tržnimi pogoji investicijske graditve, napraviti lastne programe razvoja

ter prilagoditi zmogljivosti zahtevam tržišča.

Proučiti in prilagajati je potrebam tržišča tudi organiziranost, tehnologijo in kvaliteto proizvodnje, delitev dela in specializacijo, znanstveno-raziskovalno delo, informatiko in vključiti v proizvodni proces montažerje, instalaterje ter dejavnosti zaključnih del. Proučiti je povezave z drugimi organizacijami ter predvsem pri večjih, sposobnejših organizacijah združenega dela pripraviti programe za pridobivanje in izvajanje del na tujih tržiščih.

Vsi nosilci investicijskih del naj v bodoče skrbno in dolgoročno načrtujejo izgradnjo objektov. Na podlagi pravočasno pripravljenih in usklajenih programov za večino predvidenih investicijskih del, bo gradbeništvo pripravilo svoje programe prilaganja kapacitet in razvoja potrebam tržišča.

Cene stanovanj je potrebno razbremeniti dela stroškov infrastrukture. Odpraviti je sedanje vzroke neorganiziranosti v stanovanjski gradnji in zagotoviti neposreden odnos med kupci stanovanj in proizvajalci. Večji meri je potrebno doseči, da bodo delavci in strokovnjaki gradbenih organizacij prispevali najoptimalnejše rešitve tako v pogledu zasnov, izdelave tehnične dokumentacije, tehnologije ter ekonomičnosti gradnje stanovanj.

(Nadaljevanje na 2. strani)

V celjski soseski Hudinja gradi Ingrad stanovanja po lastnih načrtih. Foto: Vili Šuster

Pri določanju cene družbene stanovanjske gradnje je spoštovati dogovor o oblikovanju cen stanovanjske graditve. Po potrebi je dopolniti metodologijo cen. Udeleženci družbenega dogovora o oblikovanju cen v stanovanjski graditvi se naj zavzemajo za pravočasno določitev izhodiščne cene stanovanj. Te morajo biti oblikovane za vsako leto posebej, najpozneje 1. januarja za tekoče leto.

Za hitrejši razvoj gradbeništva je izrednega pomena razvojno in znanstveno delo ter prenos znanja v prakso. Podpirati je računalniško projektiranje, vodenje

investicij in izvajanje del. Posebno skrb je nameniti razvoju in posodabljanju tehnične regulative in hitremu uvajanju mednarodnih predpisov in znanja.

Zvezna skupščina v svojih sklepih zahteva proučitev možnosti dopolnitve in spremembe zakonov za ustvaritev pogojev za predčasno upokožitev in invalidsko upokožitev gradbenih delavcev določenih kategorij in dela nezmožnih — invalidnih delavcev. To proučitev bo možno opraviti na osnovi analize, ki jo bo pripravilo Splošno združenje gradbeništva in IGM.

Na zveznem nivoju bo potrebno z zakonskimi in drugimi ukrepi izvajalcem priznati dejanski devizni priliv in ustrezno obravnavanje pri ukrepih za pospeševanje izvoza opreme in materiala ter za olajšanje financiranja, posebno kompenzacijskih poslov, ki jih je na področju izvajanja investicijskih del v tujini potrebno posebno tretirati.

V okviru Splošnega združenja gradbeništva in IGM je pospešiti dela pri pripravi in uveljavitvi panožnih sporazumov o delitvi dohodka, osebnega dohodka in oterenskih dodatkih. Organizirati je zbiranje podatkov o izidu razpisov za oddajo

del ter objavo teh, cene v industriji gradbenega materiala pa oblikovati skladno z odnosom med ceno energije in ceno proizvoda.

Pri graditvi objektov v nerazvitih območjih, za katere se združujejo sredstva iz SR Slovenije, naj Gospodarska zbornica Slovenije pogojuje vključitev slovenskih projektantskih in svetovalnih organizacij.

V medsebojnih odnosih investitor — izvajalec je potrebno spoštovati sklenjene pogodbe, obstoječo zakonodajo, predvsem zakon o obilgacijskih razmerjih. Pogodbeni partnerji so v združenem delu enakopravni.

Ena najpomembnejših nalog gradbeništva, predvsem večjih in sposobnih gradbenih organizacij združenega dela ter inženiringa in projektantskih delovnih organizacij, prav tako organizacij za izvajanje zaključnih del ter instalacij, je pridobivanje in izvajanje del na tujih tržiščih. Predvsem je pospeševati izvoz visokostrokovnega znanja, usluge in tehnologijo ter investicijsko opremo. V okviru bančno finančnih organizacij je treba ustanoviti finančni inženiring za pomoč boljšemu nastopanju slovenskega gradbeništva v tujini.

Povzetek pripravil:
Vili Šuster

INFORMACIJA O POSLOVANJU V DO GIP INGRAD V LETU 1984

Veliko negativnih vplivov na poslovanje

V letu 1984 so bili glavni napor in problemi v delovni organizaciji GIP Ingrad Celje osredotočeni na pridobivanje dela ter s tem na zaposlitev obstoječih zmogljivosti temeljnih organizacij. Padanje obsega proizvodnje, ki je značilno za celotno jugoslovansko gradbeništvo in je posledica restriktivne politike v državi, se je nadaljevalo tudi v preteklem letu. Za obdobje po letu 1980 so značilne strukturne spremembe pri investicijah, in sicer v tem smislu, da gospodarstvo vse manj investira v zidove, vedno več pa v posodobitev opreme. Vse to ima negativen vpliv na razvoj gradbenih organizacij. Posledica tega je, da je gradnja velikih, oziroma večjih objektov že redkost.

Negativne tendence recesije gradbene dejavnosti so najbolj vplivale na ožanje fizičnega obsega specializirane proizvodnje. Dela je predvsem manj na področju izgradnje industrijskih objektov ter gradnje večjih stanovanjskih sosesk. Sorazmerno upadanju obsega dela v gradbeni operativi se je zmanjšal tudi obseg dela v temeljnih organizacijah, ki so s svojo dejavnostjo v tesni povezavi z gradbeno operativno (TOZD Lesni obrati, Proizvodni obrati, Mehaničarstva, Prevozi).

Bistven vpliv na dosežene finančne rezultate so ponovno imele cene, ki so se kljub zamrznitvam do maja zvišale za več kot polovico. Zato so bili stroškovni pritiski na cene gradnje izredno veliki. Razlike cen v času gradnje smo obračunavali, vendar zaradi visokega dviga cen tudi investitorji niso vedno pripravljeno plačati dejanskih stroškov gradnje.

Zaostajanje gradbene proizvodnje in sklepanje novih del kaže na vedno večji razkorak med izkazanimi rezultati gradbeništva in ostalega gospodarstva, tako v pogledu celotnega prihodka in dohodka kot v pogledu akumulativnosti in izplačanosti osebnih dohodkov.

To ugotovitev ilustrirajo naslednji trije pokazatelji:

	Gosp. SR ² I.—IX. '84 IND rasti	Gradb. in IGM I.—IX. '84 IND rasti	DO Ingrad I.—IX. '84 IND rasti
Celotni prihodek	165	153	160
Dohodek	162	142	136
Čisti dohodek	157	140	125

Zaostajanje gradbeništva in IGM Slovenije ter z njim DO Ingrad za 17 indeksnih točk v kategoriji čistega dohodka za gospodarstvom SRS je povzročilo, da je večina gradbenih OZD v SR Sloveniji že v obdobju januar—september poslovala na meji pozitivnega rezultata. To pa pomeni, da so bili z doseženim čistom dohodkom pokriti le izplačani osebni dohodki in obveznost formiranja rezervnega sklada v celoti ali delno, izredno pa je poraslo število TOZD, ki so poslovale z izgubo. Zmanjšana razpoložljiva sredstva za domačo porabo in visoka rast življenjskih stroškov sta vplivala na to, da so realni osebni dohodki komajda zagotavljali socialno varnost gradbene delavca. Z nizkimi osebnimi dohodki pa so v neposredni povezavi odhodi kvalificiranega kadra in kadrov z višjo ter visoko izobrazbo v druge ta čas konjunkturne panoge gospodarstva. Vse to bo seveda imelo negativne učinke še v prihodnjih letih.

Nekateri problemi, ki so vplivali na neugodne poslovne rezultate

Rezultati poslovanja v letu 1984 kažejo, da smo tudi preteklo leto dosegli hitrejši rast nominalne vrednosti proizvodnje in dohodka od načrtovane. Inflacijsko povečevanje dohodka omogoča sicer oblikovanje nominalno višje ravni sredstev za vse oblike porabe, vendar dodatno razvrednoti njihovo realno vrednost.

Rezultate poslovanja po zaključnem računu, ugotovljenem za leto 1984, prikazujemo za vsako TOZD v posebnih razpredelnih. Iz pregledov so razvidni podatki po ZR 1984, ki so primerjani s podatki iz ZR

za leto 1983 in letnim planom, razčlenjeni pa so po glavnih skupinah prihodka in stroškov.

Pri pregledu posameznih ekonomskih kategorij, izkazanih v ZR za leto 1984, lahko že brez poglobljene analize ocenimo, da večina TOZD v Ingradu posluje na meji rentabilnosti, poleg njih pa izkazujejo izgubo še TOZD GO Ljubljana, GO Zalec in IGM Medlog. Zaradi pozitivnih rezultatov poslovanja v preteklih letih v DO Ingrad navedene tri temeljne organizacije ne bodo ob predložitvi zaključnega računa za leto 1984 izkazale ne-

pokrito izgubo in zato ne bodo zapadle ukrepom po zmanjšanju osebnih dohodkov. Pozitivni rezultati poslovanja iz preteklih let se odražajo v tem, da so TOZD oblikovale rezervne sklade, do leta 1982 so obračunavale amortizacijo nad predpisanimi minimalnimi stopnjami, pa tudi dele poslovnih skladov so namenile za razširitev materialne osnove dela.

V teh razmerah gospodarjenja so slabši rezultati poslovanja ugotovljeni po zaključnem računu posledica najrazličnejših dejavnikov. Omenjamo le nekatere izmed njih:

1. V skladu z aktivnostmi iz dogovorjene politike uresničevanja programa gospodarske stabilizacije v ožjem in širšem smislu, se pogoji gospodarjenja v gradbeništvo še nadalje zaostrejo. Po Zakonu o zagotavljanju trajnih obratnih sred-

stev (Ur. list SRS, št. 26/84) veliko organizacij združenega dela ne izkazuje investicijske sposobnosti. Zaradi tega se je investicijska poraba v jugoslovanskem prostoru zmanjšala, povečala pa se je konkurenca med izvajalci investicijskih del. Posledica tega je, da gradbene OZD in TOZD zaradi potrebe po polni zaposlitvi razpoložljivih zmogljivosti sprejemajo dela po neustreznih cenah, s katerimi ne pokrivajo nastalih stroškov.

2. Zaradi visoke stopnje inflacije, ki je presegla z resolucijo predvidene okvire, je prišlo do povečanja stroškov na posameznih objektih, katere pa investitorji zaradi vedno težjih razmer na finančnem področju le izjemoma priznavajo. Sporne primere praviloma rešujemo preko arbitraž, vendar s časovno zakasnitvijo, kar dodatno vpliva na slabše rezultate poslovanja TOZD.

BILANCA RAZPOREJANJA DOHODKA IN ČISTEGA DOHODKA ZA LETO 1984

Elementi	ZR 1983	ZR 1984	v 000 din	
			Indeks 84/83	Doseg. plana
CELOTNI PRIHODEK	6.152.512	10.269.295	167	126
PORABLJENA SREDSTVA	4.523.387	7.984.775	177	131
od tega:				
amortizac. po predp. stopnji	173.919	177.904	102	75
— dosežen		2.284.520	140	111
DOHODEK — razporejen	1.629.125	2.415.012	148	117
RAZPOREDITEV DOHODKA ZA:				
Skupno oprabo	141.045	208.099	148	121
Splošno porabo	15.851	14.951	94	56
Delovna skupnost	187.321	246.536	132	105
Amortizac. nad predpis. stop.	—	—	—	—
Obresti	277.999	502.575	181	158
Druge obveznosti	119.494	169.554	142	109
Skupaj obveznosti iz dohodka	741.710	1.141.715	154	126
— nekr. obv. iz doh.		14.813		
ČISTI DOHODEK — dosežen	887.415	1.157.618	130	100
— razporejen		1.273.297	143	110
BRUTO OSEBNI DOHODKI	789.784	1.197.631	152	125
Sklad skupne porabe — stanov. del	30.102	22.145	74	47
Sklad skupne porabe — splošni del	26.446	15.998	60	40
Rezervni sklad	218	1.306	599	3
Rezervni sklad	40.865	36.217	89	48
AKONTACIJE OD, KI NISO KRITIZIRANI		— 115.679		
IZGUBA SKUPAJ		— 130.492		

3. Posamezne gradbene TOZD so v preteklih letih izvajale večja dela za bodoče kupce, ki so bili na začetku gradnje delno znani in po poznavanju prakse v prejšnjih letih — zanesljivi. Na ta način so bila angažirana obratna sredstva TOZD, ki so v poznejših težjih pogojih gospodarjenja povzročila lastno nelikvidnost, prav tako pa tudi nelikvidnost delovne organizacije kot celote. Primanjkljaj obratnih sredstev je bilo treba zagotoviti z najmanj dragih premostitvenih kreditov, v večini primerov po splošni bančni obrestni meri, ki so se iz obdobja v obdobje večale. Obresti so tako postale pomemben strošek v strukturi dohodka posamezne TOZD.

Za ublažitev nelikvidnosti je nujno zmanjšati zaloge materiala na minimum in prodati nekurantne materiale, zagotoviti je treba sprotno izstavljanje faktur ter obračunskih situacij in s tem zmanjšati kreditiranje kupcev.

4. V nekaterih TOZD so bili ugotovljeni neugodni rezultati poslovanja že med letom. V prvem polletju je bila izkazana izguba v Industriji gradbenega materiala Medlog, v obdobju januar—september pa so izkazale izgubo kar tri TOZD: GO Ljubljana, IGM Medlog in GO Žalec. V skladu z Zakonom o sanaciji so bili izdelani sanacijski programi, ki pa niso bili v celoti realizirani.

Zaradi tega lahko zagotovo trdimo, da so neugodni rezultati poslovanja ugotovljeni po zaključnem računu za leto 1984 tudi posledica slabosti v smislu slabe organiziranosti in zavzemanja pri opravljanju del in nalog slehernega delavca v Ingradu.

Poleg navedenih problemov obstajajo še drugi razlogi, ki zahtevajo takojšnje ukrepanje. V primeru neizvajanja naštetih razlogov za ugotovljene slabše poslovne rezultate, se bodo neugodni rezultati še nadaljevali, sanacija pa bo neizvedljiva zaradi porabljenih sredstev pri saniranju poslovanja po zaključnem računu 1984.

Finančni rezultati, ugotovljeni po zaključnem računu za leto 1984

Visoka rast cen, hitro drsenje tečaja dinarja, povečane obrestne mere in likvidnostne težave so pomembno vplivale na finančne rezultate v letu 1984. Dosežen celotni prihodek je bil na ravni delovne organizacije v primerjavi z letom 1983 večji za 67 %, materialni stroški kar za 77 %, medtem, ko je bila rast doseženega dohodka samo 40 odstotna. Hitrejša rast celotnega prihodka nad rastjo dohodka pa nam pove, da je gospodarnost v upadanju.

Relativno ugodni finančni rezultati v TOZD Gradbeništvo Rogaška Slatina, GO Laško, Proizvodni obrati, Lesni obrati, Mobilija, Prevozi in Projektivni biro zbledijo ob izgubah, izkazanih v TOZD GO Ljubljana (67 milijonov 153 tisoč din izgube), GO

Žalec (59 milijonov 811 tisoč din izgube) in IGM Medlog (3 milijone 528 tisoč din izgube). Za vse tri TOZD lahko ugotovimo, da so izgube med drugim tudi rezultat porušenih razmerij med cenami repro materialov ter nedoseženimi lastnimi cenami.

Največjo izgubo izkazuje TOZD GO Ljubljana. Ta temeljna organizacija ima zaveden v poslovnih knjigah še vedno visok znesek nedokončane proizvodnje. To pa pomeni, da ima TOZD angažiranih precej obratnih sredstev, katere je v letu 1984 nadomeščala z najemanjem kreditov, delno v Ingradu po 16 % obrestni meri, razliko pa zunaj Ingrada po visokih splošnih obrestnih merah. Iz pregleda delitve dohodka ugotovljamo, da je GO Ljubljana v letu 1984 plačala za obresti okoli 134 milijonov dinarjev, kar je skorajda dvakratni znesek ugotovljene izgube. Ob izteku leta 1984 je bil prodan objekt »Nastanitveni center Šiška«. Učinki od dosežene prodaje bodo v večji meri vidni šele v letu 1985.

Glede na velikost temeljne organizacije izkazuje dokaj visoko izgubo TOZD GO Žalec. Pri tej temeljni organizaciji ugotovljamo, da je bila večina del pridobljenih z vnaprej določeno fiksno ceno in z vnaprej zagotovljenim avansom. Zaradi nizke 16 % interne obrestne mere TOZD ni pridobila s prenosom prostih likvidnih sredstev v koriščenje drugim temeljnimi organizacijam v Ingradu ustreznih sredstev na račun obresti za kritje podražitev na pridobljenih objektih.

Problematiko interne obrestne mere v Ingradu so v drugi polovici leta 1984 večkrat obravnavali poslovodni organi. Dosežena je bila usklajenost v tem smislu, da preidemo s 1. 1. 1985 na obračunavanje interne obrestne mere, ki je enaka splošni obrestni meri. Zaradi te spremembe pri obračunu obresti v letu 1985 ne bodo izkrivljeni rezultati poslovanja po posameznih temeljnih organizacijah.

TOZD IGM Medlog. Gospodarska moč v TOZD IGM Medlog slabi že drugo leto zapored. Na izkazano izgubo so imele največji vpliv zamrznjene cene izdelkom v prvi polovici leta 1984, nato pogodbe, sklenjene za fiksno ceno in s popusti, zatem zaostajanje lastnih cen proizvodov za stroški ter visoke obrestne mere za nujne kredite zunaj delovne organizacije.

Pokrivanje izgube. Izguba, ugotovljena v skupni višini 130 milijonov in 492 tisoč din, bo pokrita:

1. iz lastnih sredstev rezervnega sklada, formiranega v preteklih letih v TOZD, ki izkazujejo izgubo;
2. iz sredstev rezervnega sklada drugih TOZD, izkazanih kot obveznost za združevanje v republiški sklad in občinske sklade skupnih rezerv;
3. iz združenih sredstev rezerv drugih TOZD v DO GIP Ingrad.

Uresničevanje razporejanja dohodka in čistega dohodka po družbenem dogovoru

Življenjski standard našega gradbenega delavca se v zadnjih dveh letih zaradi zaostrenih gospodarskih razmer ni obdržal na isti ravni kot v drugih panogah gospodarstva. Takšna gibanja se niso mogla še naprej nadaljevati, zato smo v letu 1984 v Ingradu presegli dovoljena razmerja po 5. in 6. členu Dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka. V celoti vzeto je bil namen ta, da ohranimo socialno varnost delavcev in, da bi večjo težo pridobil osebni standard. S temi izhodišči je bila usklajena tudi splošna politika v republiki, saj Odlok o odločitvi najnižjega zneska, ki zagotavlja materialno in socialno varnost delavca, določa 17.250 din kot minimalni znesek za preživljanje (Uradni list SRS, št. 40/84).

V Ingradu je v letu 1984 znašal povprečni izplačani čisti osebni dohodek na delavca 22.698 din in je bil povečan v primerjavi z letom 1983 za 49 %. Kljub visokemu povečanju pa po podatkih republiškega zavoda za statistiko zaostajamo za povprečnimi osebnimi dohodki, ugotovljenimi za enajst mesecev v letu 1984 v gospodarstvu Slovenije, kar za 16 %. Povprečni izplačani čisti osebni dohodek v obdobju januar—november — v gospodarstvu Slovenije je znašal 26.343 din.

Določeni izdatki po usmeritvah družbenega dogovora

Po usmeritvah družbenega dogovora o skupnih osnovah za urejanje določenih stroškov (Uradni list SRS, št. 14/82 in 25/83, smo izračunali poprečna razmerja teh stroškov do dohodka in do osebnih dohodkov (K_1 , K_2). Izračun K_1 in K_2 temelji na primerjavi posameznih vrst stroškov glede na dosežene izdatke v enakem obdobju prejšnjega leta.

Družbeno dogovorjene usmeritve za urejanje rasti obsega stroškov so bile v letu 1984 podobne prejšnjemu letu. Obseg porabljenih družbenih sredstev za določene materialne izdatke je moral biti odvisen od doseženih poslovnih rezultatov. Po podatkih iz zaključnih računov TOZD vidimo, da na ravni delovne organizacije GIP INGRAD ni bilo preseženo razmerje stroškov za dnevni, za službena potovanja, nadomestila za prevozne stroške in za uporabo lastnega avtomobila ter stroškov reprezentance do dohodka. Kljub rahlemu zboljanju pri porabi navedenih stroškov v zadnjih mesecih leta 1984 pa ugotavljamo, da je še vedno preseženo razmerje v primerjavi s podskupino dejavnosti visoke gradnje. Pri analiziranju posameznih vrst stroškov smo ugotovili, da je povečan količnik (K_1) posledica povečanih izdatkov za prevozne stroške in dnev-

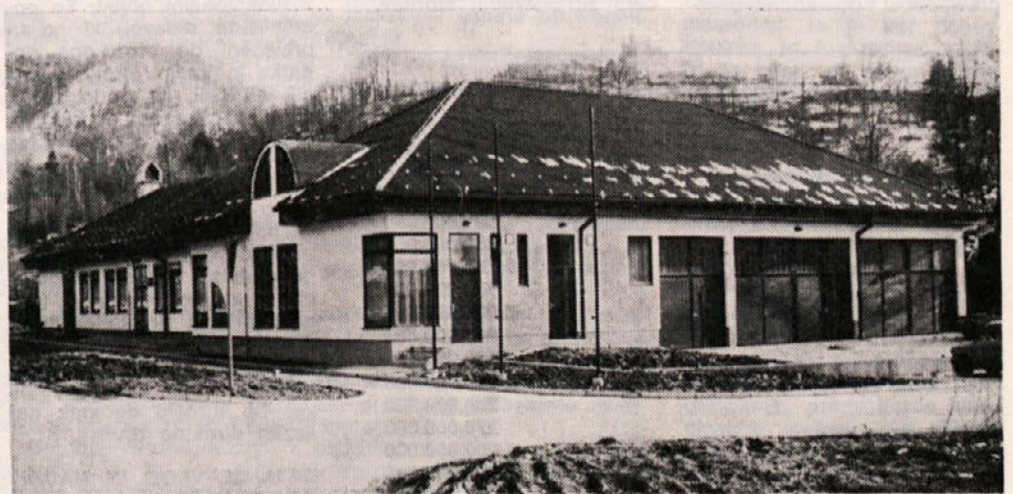
nice zaradi pridobljenih del v drugih republikah in zaradi povečane komercialne aktivnosti v DSSS.

Primerjava izdatkov za avtorske honorarje in pogodbe o delu

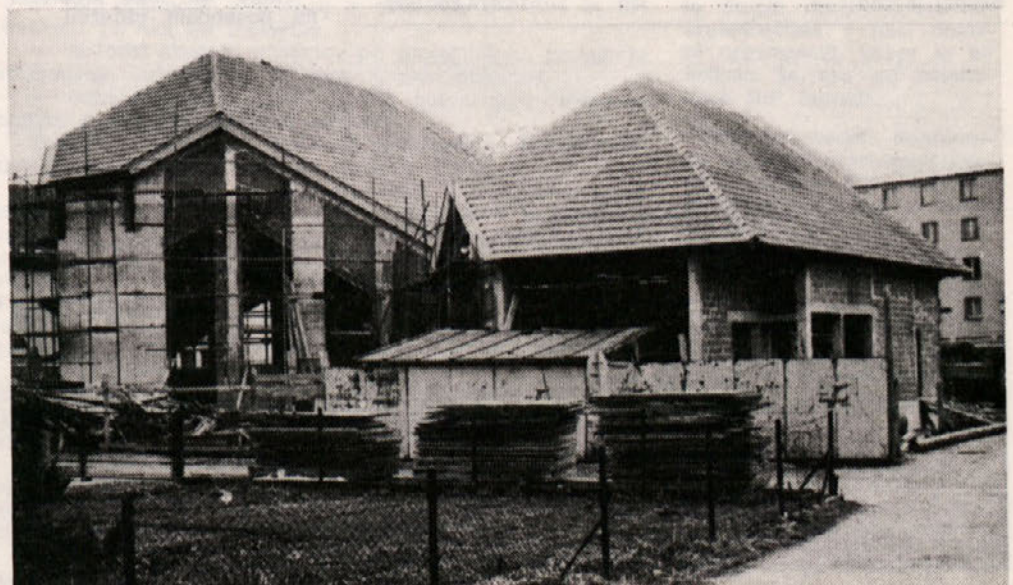
S sredstvi, razporejenimi za osebne dohodke pa kaže na poslabšanje teh razmerij, saj je količnik (K_2) presežen za 50 %. Za lažje razumevanje je treba vedeti, da znašajo skupni izdatki za avtorske honorarje in začasna ter občasna dela na ravni delovne organizacije 2.209.700 din. Ocenjujemo, da izdatki niso pretirano veliki, oziroma, da so bili tovrstni izdatki v letu 1983 relativno majhni. Največji porast teh izdatkov je bil v TOZD Mobilija, ki je izvozno naravnana in so zato stroški opravičljivi ter v TOZD IGM Medlog, ki je imela v tem letu izdatke po pogodbah o delu za posek lesa v kamnolomu Liboje. V vseh ostalih TOZD, ki presegajo količnik (K_2) iz leta 1983 pa se je s pogodbenim delom nadomeščala odsotnost delavcev največkrat zaradi bolniških izostankov.

Primerjava izdatkov za avtorske honorarje in pogodbenih dela s podskupino dejavnosti nam pove, da smo se pri teh izdatkih držali družbeno dogovorjenih usmeritev in nismo presegli količnika (K_2) na ravni DO GIP Ingrad.

Finančno ekonomski sektor

Nov objekt za celjsko Komunalo, TOZD Pokopališka služba. Izvajalec: GO Laško.

Gostišče pri mostu (nadomestna gradnja) v Slovenskih Konjicah. Foto: Vili Šuster

Socialnovarstvene pomoči pod drobnogledom

Številna negotovanja delovnih ljudi, ki so si z lastnim delom zagotavljali materialno osnovo za življenje, so bila zaradi dosedanjega načina uveljavljanja raznih socialnih pomoči upravičena. Nemaokrat si lahko ugotovil, da sosed odpre vsa možna vrata in dobi otroški dodatek, štipendijo za otroke, solidarnostno stanovanje, subvencijo za stanarino... Ob tem živi on in njegova družina udobneje kot ti s svojo družino, ki s težavo razporediš skozi mesec skromen dohodek, pridobljen z lastnimi žulji. Takšno stanje je upravičeno ustvarjalo napetost med pridnimi delavci, ki so se zavedali, da delajo za lenuhe, alkoholičarje... Krhali so se medsebojni odnosi, delo je izgubljalo svojo vrednost, padala je storilnost. Tudi v naši sredini je nemalo primerov, ko se vrsti bolniški stalež (največkrat dvomljiv) iz meseca v mesec in dopolnjuje povrhu še s »plavimi«. Vprašajmo se, ali je takšen delavec upravičen do otroškega dodatka? Doleglej je za vse, tudi zanj, veljal preprosti avtomatizem. Z dokazljivim dohodkom je prišel na vsemogoče liste in lestvice in je bil upravičen do večjega števila družbenih pomoči — otroškega dodatka, plačila vrta itd. Odslej bi naj bilo to odpravljeno in osnova za upravičenost do socialnovar-

stvenih pomoči bi naj bil **stvarni socialni in materialni položaj družine.**

OD 1. 1. 1985 SOCIALNE POMOČI PO NOVEM

Novi samoupravni sporazum o uveljavljanju socialnovarstvenih pravic je začel veljati 1. 1. 1985 in omogoča obravnavo in odobravanje ter enotno evidenco socialnovarstvenih pomoči na enem mestu — v skupnih službah SIS. Po sporazumu je možno uveljaviti naslednje socialne pomoči:

- denarna pomoč za brezposelnost,
- delna nadomestitev starnarine,
- štipendija iz združenih sredstev,
- razlike h kadrovski štipendiji,
- družbene pomoči otrokom (otroški dodatek),
- časne denarne pomoči,
- rejnina,
- denarna pomoč kot dopolnilni vir preživljanja,
- denarna pomoč kot edini vir preživljanja,
- domska oskrba,
- enkratne denarne pomoči,
- plačila, oziroma doplačila oskrbnih stroškov v socialnem zavodu, oziroma organizaciji za usposabljanje,
- plačila, oziroma doplačila oskrbnih stroškov v tuji družini,
- oprostitev doplačila k ceni zdravstvenih storitev,

— uvrstitve na listo za dodelitev solidarnostnega stanovanja,

— druge socialnovarstvene pomoči, o katerih odloči organ posamezne SIS.

Navedene socialne pomoči bo moč uveljaviti po vrstnem redu kot si sledi v sporazumu, oziroma so pravkar našteje v tem sestavku. Če ob odobritvi ene pomoči družina doseže mejo socialne varnosti, ki bo za vsako leto posebej določena, ni več upravičena do nikakršne druge pomoči in nikjer drugje je ne more uveljavljati. Primer: eden od otrok v družini sprejema kadrovske štipendije. Le-ta se družini šteje v družinski dohodek in je eventualno ta otrok upravičen še do »razlike h kadrovski štipendiji«, ne pa tudi do »otroškega dodatka«. V tem primeru je z razliko h kadrovski štipendiji (odobrava se iz družinskih sredstev SIS) dosežena »meja socialne varnosti«. Če ta meja z razliko h kadrovski štipendiji ne bi bila dosežena, so vsi otroci upravičeni še do otroškega dodatka itd.

FUNKCIONALNA OBLIKA SOCIALNE POMOČI

Novi sporazum teži k temu, da se sredstva socialnih pomoči ne bi nenamensko trošila (n. pr. otroški dodatek za alkohol ali druge namene), zato predvideva čimveč socialnih pomoči v funkcionalni obliki. To pomeni, da delavci, ki so upravičeni do otroškega dodatka in imajo otroke v vrtcih ali šoli, ne bodo prejeli otroškega dodatka v denarju na roko, ampak se bo kanaliziral direktno za plačilo vrta, malice ali kosila v šoli itd.

Tudi tisti, ki doslej niso svoji družini dajali otroškega dodatka, ampak ga porabili v druge namene (pogost primer pri delavcih iz drugih republik, niso pa izvzeti tudi domačini), odslej tega ne bodo mogli početi, ker bo otroški dodatek nakazan direktno družini.

DAJANJE VLOG IN NAČIN ODOBRAVANJA SOCIALNIH POMOČI

Vlogo bo moč predložiti na posebnem obrazcu

(SPN-1), ki ga ima kadrovska služba, dobi pa se tudi v knjigarnah. Nezaposleni vlagajo v krajevni skupnosti, zaposleni pa v svoji OZD — v kadrovskih službah. Skrbno izpolnjene in po potrebi dokumentirane vloge bodo po izpolnitvi v predpisanem roku posredovane Centru za socialno delo v tisti občini, v kateri ima TOZD, kjer delavec združuje delo, svoj sedež.

Obrazci so za večno ljudi, ki bodo uveljavljali pomoč, zahtevni za izpolnjevanje, zato jim bosta morala pomagati kadrovska služba in tajništvo TOZD. Posebni problemi so letos, ko se obrazci izpolnjujejo prvič. Izpolnjeni morajo biti natančno, saj bodo prav ti prvi podatki služili za vzpostavitev enotne evidence in dan na računalnik. Med letom bo možno dajati tudi spremembe, za katere velja poseben obrazec in ga bo možno prav tako dobiti v knjigarni. Za spremembo stanja v družini, kot tudi vseh podatkov, ki bodo enotni evidenci posredovani prvič, je odgovoren vsak vlagatelj sam. Pozitivno je to, da v bodoče ne bo potrebno odpirati različnih vrat za uveljavitev določene pomoči, ker bo evidenca na enem mestu — v skupnih službah SIS družbenih dejavnosti v občini — in bodo samo tu na razpolago vsi podatki o določeni družini.

MNENJE OZD

Vsaka OZD mora za svojega delavca, ki uveljavlja socialno pomoč, obrazec opremiti z mnenjem:

— o vzroku za nizek OD, ki je lahko objektivni (bolezni, invalidnost, nižje vrednoteno delo, pri katerem pa delavec dosega normalni delovni učinek, izguba v TOZD, ali pa subjektiven, kot slab odnos do dela, neopravičeni izostanki, alkoholizem...);

— o socialnih razmerah v družini (število neposkrbljenih otrok, morebitno invalidnost ali težjo bolezen otrok, oziroma drugih družinskih članov, slabe stanovajske razmere, samohranilstvo, smrtni primer v družini itd.);

— prejete pomoči v OZD (če je družini materialno pomagala tudi OZD).

Mnenje mora dati OZD vlagatelj in zakonca. Če kateri od zakoncev ni zaposlen, ga mora dati krajevna skupnost, hkrati pa navesti vzrok za nezaposelnost. Mnenje ni samo sebi namen, ampak prav to odloča o tem, ali organ, ki pomoč odobrava, vlogo upošteva in pomoč odobri ali zavrne. Zavrne jo lahko kljub temu, če družina z dokazljivimi dohodki ne dosega »meje socialne varnosti«, če ožje delovno in življenjsko okolje meni, da ima družina zadovoljive pogoje za normalno življenje. Družina lahko namreč doseže »mejo socialne varnosti« z dohodki, ki niso registrirani, t. i. »fuš«.

Po novem so prav ta »mnenja« tista, ki odločilno vplivajo na odobritev pomoči. Ni potrebno posebej poudarjati, da je dajanje mnenj zahtevna naloga, zato ne more ostajati odgovornost samo na eni osebi, ampak jo mora prevzeti samoupravni organ TOZD in organ krajevne skupnosti. Za doslednost pri dajanju mnenj letos ni bilo niti dovolj časa niti nismo bili zanje organizacijsko pripravljene. Iz tega sledi, da veliko odstopanj od dosedanjega stanja vsaj v začetku ne bo. Upamo, da se bodo pridni delavci v bodoče še bolj osvestili in smelo kazali na tistega, ki več ne zasluži izključno po svoji krivdi.

SAMOHANILSTVO IN IZVENZAKONSKA SKUPNOST

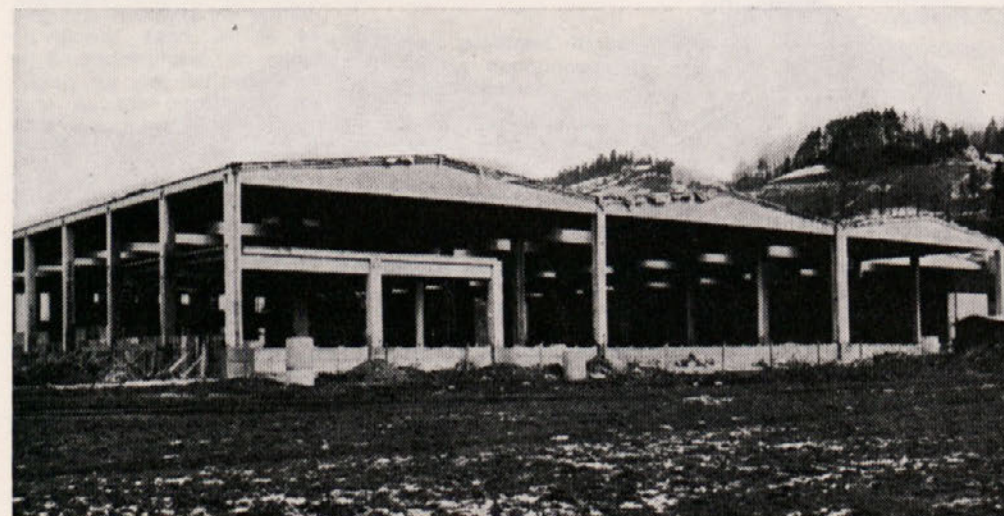
Nemalo hude krvi so doslej povzročile razne ugodnosti, ki so jih bile deležne samohranilke in samohranilci. Zakaj? Mnogi med njimi so prejeli socialne pomoči, hitro dobili solidarnostna stanovanja, imeli velike prednosti pred popolnimi družinami, ker so se na papirju izkazovali kot edini hranilci svojih otrok, v resnici pa so živeli v izvenzakonski skupnosti. Večina njih je zato živela udobneje od popolnih družin. Novi sporazum je posegel v zakulisje »samohranilstva« in določa, da je **samohranilec tisti, ki izključno s svojimi dohodki preživlja sebe in otroke.** Če prejema preživnino po razvezi ali za nezakonskega otroka, ni več samohranilec. Prav tako ni samohranilec tisti, ki živi v izvenzakonski skupnosti, ki je izenačena z zakonsko skupnostjo. V mnenjih, ki jih dajejo po novem OZD za svoje delavce in krajevne skupnosti za svoje kraje, je potrebno vse takšne primere izpostaviti. Občinske socialne službe bodo v vseh spornih primerih preverjale dejansko stanje družinskih skupnosti in ustrezno ukrepale. Ocenjuje se, da bo zato krog samohranilstva znatno zožen in pomoči odobrene resnično potrebni.

Očitno bo nov sporazum vnesel več reda na področje socialne politike naše republike, vseh nepravilnosti pa prav gotovo ne bo odpravil. Vzrok je v naši bolestni nedoslednosti in večbarvnosti (strah pred zame-ro, strah pred posledicami...). Bomo v stanju za vsakogar in vsak trenutek reči BOBU BOB? Večina nalog in odgovornosti za izvrševanje sporazuma je prešla iz SIS na OZD. Nosiilci z kadrovske službe, ki pa na to niti kadrovske niti organizacijsko niso pripravljene. Podrobna priprava ni bila možna, saj do februarja letos niso bile znane konkretne naloge v zvezi s sporazumom. Določene naloge na tem področju nas torej še čakajo, saj prav gotovo večina delavcev želi vrniti DELU ČAST IN OBLAST.

Marija Gazvoda

NAČRTOVAN CELOTNI PRIHODEK PO TOZD V LETU 1985

TOZD	Celotni prihodek din
GO Celje	2.500.000.000
GO Laško	690.000.000
GO Šentjur	660.000.000
GO Slovenske Konjice	700.000.000
GO Zalec	750.000.000
GO Ljubljana	3.000.000.000
Gradbeništvo Rogaška Slatina	1.200.000.000
IGM Medlog	1.400.000.000
Proizvodni obrati	840.000.000
Lesni obrati	230.000.000
Mobilla	270.000.000
Mehanizacija	1.000.000.000
Prevozi	250.000.000
Projektivni biro	76.000.000
DSSS	908.800.000
Skupaj Ingrad	14.474.800.000

V gradnji Skladišče izvoznih pošiljk in repromateriala za Unior Zreče z montažnim sistemom Ingrad. Izvajalec del: GO Slovenske Konjice. Foto: VIII Šuster

Ustaljena oblika usposabljanja

V Zvezi komunistov smo si enotni, da je idejnopolitično usposabljanje članov danes ena najpomembnejših nalog in izobraževanje bo najbolj učinkovito, če bo dobro programirano in vodeno. Le tako bomo dosegli večjo idejno enotnost članstva, s tem pa večjo akcijsko učinkovitost.

Težke gospodarske razmere ter nujna ureditev razmer v zvezi komunistov zahtevajo od vsakega člana maksimalno angažiranost, odgovornost, idejnopolitično usposobljenost ter informiranost.

V Ingradu je tudi letos komisija za idejnopolitično

spodarski položaj v občini in regiji, za njim je dr. Emil Rojc, medobčinski sekretar ZK Celje, govoril o vlogi Zveze komunistov v razmerah socialističnega samoupravljanja. O gospodarjenju in aktivnostih v gradbeništvu za uresničevanje gospodarske stabilizacije ter o mestu in vlogi sindikata je predaval Štefan Praznik, sekretar Republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Slovenije, za njim je govoril Franci Pucar o obrambnem varnostnem načrtovanju.

Zaključni račun 1984 je obrazložil Franc Ortli, gošpodarsko usmeritev Ingra-

Milan Pintar je »razgrnil« projekt Slovenija 2000

usposabljanje skupaj s predstvom akcijske konferenice ZK pripravila seminar za komuniste in družbenopolitične delavce vseh temeljnih organizacij in skupnih služb. Dvanajsti seminar te vrste je bil 22. in 23. februarja na Dobrni.

Letos so nas na začetku seminarja presenetili pevci iz Rogaške Slatine, ki so za prijeten uvod zapeli tri pesmi. Nato je Miloš Pešec, predsednik izvršnega odbora občine Celje, orisal go-

da pa je podal glavni direktor Janko Golob.

Drugi dan je Franc Simonič, častni člani Ingrada, spregovoril o liku komunistov v današnjih razmerah, za njim pa je Milan Pintar, direktor Urbanističnega inštituta SR Slovenije, predaval o izredno zanimivi temi »Slovenija 2000«. Seminar smo zaključili z zunanjim političnim pregledom, ki ga je podal Janez Čuček, komentator RTV Ljubljana.

VIII Šušter

delegati in delegacije

DAVKI OBČANOV

Konec marca bodo ločene seje vseh treh zborov občinske skupščine. Predlogi dnevnih redov so obsežni in vključujejo dvajset točk. To je dovolj priložnosti za temeljito delo. Tako se bodo delegati srečali s poročili o delu pravosodnih ustanov v lanskem letu. Pomembno bo tudi poročilo o varnosti in družbeni samozščiti, prav tako predlog smernic za novi srednjeročni plan občine, za načrt, ki bo zajel obdobje od 1986. do 1990. leta. Na dnevnem redu bodo tudi vsi trije dokumenti, ki zadevajo davčno politiko v letošnjem letu. Medtem, ko so delegati zbora združenega dela na ločeni seji 7. februarja odklonili vse tri osnutke dokumentov o davčni politiki v letošnjem letu, so na ločeni seji, 26. februarja, to gradivo sprejeli in pri tem imeli tudi nekaj pripomb. Tako je zbor združenega dela sprejel osnutek

dogovora o usklajevanju davčne politike v letošnjem letu, nadalje osnutek sporazuma o usklajevanju davčne politike v občinah širšega celjskega območja, in končno še osnutek občinskega odloka o davkih občanov.

Na pripombe, ki smo jih posredovali v zvezi z davki občanov, smo v zadnjem poročevalcu sprejeli naslednje odgovore:

1. V 49. členu predloga zakona o davkih občanov, ki ga bo skupščina sprejemala je določeno, da so davka iz avtorskih pravic oproščeni dohodki, od nadomestil, ki jih prejme občan in od nadomestil, ki jih prejme občan za odstop izkoriščanja patenta oziroma uporabe tehnične izboljšave domači organizaciji združenega dela in od nadomestil, ki jih prejme občan za odstop izkoriščanja patenta delovnemu človeku, ki s samostojnim osebnim delom in z lastnimi sredstvi opravlja dejavnost.

2. V 116. členu zakona o davkih občanov je določeno, da so davka od premoženja, ki se plačuje na posest stavb začasno oproščeni prvi lastniki novih stanovanjskih hiš oziroma stanovanj in garaž, in sicer za 10 let. Oprostitev se prizna tudi za popravljene in obnovljene stanovanjske hiše oziroma stanovanja in gara-

že, če se je zaradi popravila ali obnove vrednost stanovanjske hiše oziroma stanovanja ali garaže povečala za več kot 50 %.

Nekaj sprememb oziroma olajšav je tudi pri davku iz kmetijske dejavnosti in davku od prostorov za počitek oziroma rekreacijo.

Marta Ograjenšek

Sklepi delavskega sveta DO GIP Ingrad

Na 4. rednem zasedanju dne 28. 2. 1985, je delavski svet razpravljal o naslednjem:

Potrdil je poročilo centralne inventurne komisije s predlaganimi ukrepi za odpravo nekaterih nepravilnosti, kot so:

- boljša evidenca osnovnih sredstev, zlasti premikov OS;
- oštevilčenje osnovnih sredstev;
- tekoče odpisovanje dotrajanih in uničenih osnovnih sredstev;
- skrbnejše ravnanje z dragocenimi materiali (kot je les in cevni odri itd.);
- boljša evidenca porabljenega materiala;
- združitve cevni odrov TOZD Mehanizacije in TOZD GO Ljubljana. Za to je imenoval posebno komisijo, ki bo proučila možnosti združitve opežev teh dveh TOZD.

Potrdil je zbirnik zaključnega računa ter ugotovil, da so vsaka svoj zaključni račun sprejele vse TOZD in DSSS.

Analiziral je tudi poslovne rezultate in izrazil zaskrbljenost zaradi tako slabih rezultatov, saj smo uspeli formirati poslovni sklad v minimalnem znesku. Prav tako tudi sklad skupne porabe stanovanjski in redni del. Zaradi doseženih slabih rezultatov ne bomo v stanju poravnati naših obveznosti izven delovne organizacije, ki smo jih sprejeli z različnimi samoupravnimi sporazumi, o čemer je treba obvestiti te institucije.

Delavski svet je sprejel sklep, da je glede na izkazane izgube potreben sanacijske programe za prizadete TOZD ter konkretno opredeliti odgovornost za izvajanje posameznih ukrepov po sanacijskem programu.

Sprejel je letni plan za leto 1985. O njem govori posebni prispevek.

Razpravljal je o programih sanacij TOZD IGM, GO Ljubljana in TOZD GO Žalec, ki so izkazovali izgubo ob tretjem trimesečju 1984 in potrdil te programe.

Sprejel je samoupravni sporazum o dolgoročnem sodelovanju in medsebojnih odnosih o sanaciji in pogodbo o sanacijskem kreditu s SOZD Hmezad Žalec.

Po tem sporazumu in po pogodbi bo Ingrad odstopil certifikate republiških in občinskih rezerv v skupnem znesku 13.136.427 din, ki zapadejo v odplačilo v letih 1987 in 1988 pod naslednjimi pogoji:

a) da je obrestna mera za sanacijski kredit z odstopom certifikatov republiških in občinskih rezerv najmanj enaka ali večja obrestna mera, ki jo zagotavljajo republike in občinske rezerve;

b) da se k predlagani pogodbi o sanacijskem kreditu izdela aneks, po katerem kreditjemalec zagotavlja vračilo kredita po zapadlosti certifikatov in da v primeru izkazane izgube po ZR 1985 v TOZD DO GIP Ingrad Celje Hmezad Žalec predčasno vrne sanacijski kredit za pokrivanje eventualnih izgub v TOZD DO GIP Ingrad.

Samoupravni sporazum o skupnem nastopu pri izvajanju investicijskih del na podlagi dohodkovnih odnosov z RMK Zenica, RO Metalna Zenica.

S sklenitvijo tega samoupravnega sporazuma bomo pridobili:

— več poslovnih informacij s področja SR BiH in SR Hrvatske, pa tudi SR Slovenije;

— možnost skupnih nastopov pri projektiranju, ponujanju in izvajanju industrijskih in gospodarskih objektov,

— možnost dobave večjih količin betonskega železa in profilov s prioriteto v kriznih obdobjih.

Sklenil je pogodbo o poslovno tehničnem in razvojno raziskovalnem delu z Razvojnim centrom Celje.

Interes Ingrada je izražen predvsem v tesnejšem sodelovanju med izrazito inženiring in raziskovalno organizacijo kot je RCC zaradi razvoja sodobnih metod in tehnologij projektiranja z uporabo grafičnega in računalniškega centra ter vključitve v tak sistem. Nadalje je Ingrad zainteresiran, da Razvojni center vključuje našo montažno konstrukcijo v svoje projekte, s čimer je podana večja možnost prodaje in skupnega prodora na tržišče.

Razpisal je prosta dela in naloge pomočnika glavnega direktorja za ljubljansko področje. Ta razpis je bil objavljen že dvakrat, vendar doslej še vedno brez uspeha. Se pa kaže nujna potreba po zasedbi teh del in nalog.

Ugotovil je, da so vse TOZD in DSSS sprejele predlog sprememb pravilnika o delitvi dohodka in osebnih dohodkov in pravilnika o osebnih prejemkih, ki bremenijo materialne stroške.

Odobril je izplačilo nagrad za podane inovacijske predloge.

Potrdil je nove višine kalkulativnih osebnih dohodkov.

Ivica Bezljaj

Sprememba v vodstvu sindikata

Izvršni odbor Konferenice OO ZS je na svoji redni seji, 14. februarja letos, izvolil novega predsednika Konferenice osnovnih organizacij Zveze sindikatov GIP

Adolf Strašek novi predsednik

»Ingrad« Celje, Adolfa Straška, elektro inženirja iz TOZD Projektivni biro.

Dosedanji predsednik, Jože Mešič, je prošil za razrešnico že konec lanskega leta zaradi tega, ker je ob tem, da je predsednik Zbora združenega dela občinske skupščine, prevzel nove dolžnosti še v Krajevni skupnosti in je kot dober delavec in funkcionar mislil in še misli, da mora dobro opravljati svoje dolžnosti, katere mu nalaga prevzem novih funkcij.

Menimo, da se mu lahko vsi Ingradovi delavci ob tej priložnosti zahvalimo za petletno uspešno vodenje sindikata v Ingradu, saj je naša sindikalna organizacija prejela v tem času vrsto pisnih pohval za svoje delovanje, kakor tudi mnogo izrečenih zahval za dobro sodelovanje, predvsem z Občinskimi svetom ZSS Celje, kakor tudi z mnogimi sindikalnimi organizacijami in v drugih sredinah. Tovariš Jože bo še naprej pomagal in sodeloval pri delu sindikata in drugih družbenopolitičnih organizacijah v naši delovni organizaciji, kakor je bil aktiven že vse od ustanovitve GIP Ingrada.

Novi predsednik Konferenice osnovnih organizacij Zveze sindikatov GIP »Ingrad«, Adolf Strašek, je s svojo pridnostjo pri delu in vestnim študijem ob delu prehodil pot od kvalificiranega elektrika do elektro inženirja. Kljub temu je bil aktiven tudi v družbenopolitičnem in samoupravnem delovanju in ga zato spoštujemo vsi delavci v delovni organizaciji, kakor zunanji sodelavci. Ob izvolitvi mu čestitamo in želimo, da bo tudi naloge in dolžnosti predsednika opravljal tako vestno in preudarno, kakor opravlja svoje vsakdanje delo.

Goran Hočevar

§§ pravna posvetovalnica

PRED SPREJEMOM JE PRAVILNIK O CENAH

Konec lanskega leta je izšel Zakon o sistemu družbene kontrole cen, ki v svojih določbah zavezuje organizacije združenega dela, da v svojih samoupravnih splošnih aktih določijo postopek za oblikovanje cen, pravice in dolžnosti organov upravljanja pri oblikovanju cen, način obveščanja delavcev o kazalcih, ki so podlaga za oblikovanje cen in način opravljanja družbene kontrole na področju cenovne politike. Po zakonu je omenjeni pravilnik potrebno sprejeti do 31. 3. 1985. Da bi tudi v naši DO zadostili tej zahtevi zakona, smo pričeli s postopkom za ureditev cenovne politike. V ta namen so strokovne službe dale v razpravo in sprejem predlog pravilnika o cenah.

Z ozirom na to, ker še s strani pristojnih organov ni bilo izdanih nobenih podzakonskih aktov, ki morajo nekatere določbe zakona podrobneje urediti, se je strokovna služba pri izdelavi pravilnika lahko oprla samo na določila zakona.

Zaradi tega so bila ta splošna določila zakona prirejena politiki cen, ki jo imamo zastavljeno v naši DO. Ena od bistvenih značilnosti zakona in pravilnika je, da TOZD oblikuje cene svojih proizvodov samostojno glede na tržne razmere, razen cen tistih proizvodov in storitev, ki so po zakonu še zmeraj pod nadzorom. Za gradbeništvo je posebej zanimiv 8. člen citiranega zakona, ki določa, da se cene proizvodov in storitev, ki se izdelujejo, oziroma opravljajo na podlagi posebnih naročil ali po posebnih tehničnih zahtevah in prodajo neposredno z zbiranjem ponudb ali na javnih dražbah, določijo s pogodbo o upoštevanju specifičnih pogojev naročnika v njegovih razpisnih pogojih. Cene teh proizvodov in storitev se določajo v fiksnem znesku in se lahko spremenijo le s spremembo pogodbe in v roku, ki je bil določen s prvotno pogodbo. Izvajanje tega določila bo verjetno povzročilo precej težav, zaradi tega se bo verjetno o njegovem izvajanju potrebno posebej dogovoriti v okviru Splošnega združenja gradbeništva in IGM Slovenije.

V nadaljevanju podajamo nekaj najbolj bistvenih značilnosti pravilnika:

V skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi je za sprejem cen za proizvode in storitve, kjer nastopa na trgu delovna organizacija in za sprejem internih cen, pristojen delavski svet DO.

Cene proizvodov in storitev, s katerimi nastopajo TOZD samostojno na trgu brez sodelovanja ostalih

TOZD, sprejme delavski svet TOZD. Predlog cen pa v obeh primerih sprejme odbor, oziroma komisija za gospodarjenje na podlagi strokovnih podlag, ki jih pripravijo ustrezne strokovne službe v TOZD, oziroma DSSS.

Družbeno kontrolo cen opravljajo delavci neposredno na zborih ob sprejemanju planov in zaključnih računov in pa preko delegatov v delavskem svetu TOZD, oziroma DSSS. Na enak način je zagotovljena tudi obveščena delavcev s področja politike cen. Ob tej priložnosti se morajo delavcem predložiti tudi kazalci, ki so podlaga za oblikovanje cen.

Kot izhodišče oblikovanja cen se uporabljajo že znani kalkulacijski elementi, za katere se štejejo normativi in standardi. Ti pa so: povprečne norme v gradbeništvu, tehnični pogoji za opravljanje zaključnih del v gradbeništvu, GIPOSS normativi, povprečne razmere za gradbene stroje, normativi v GIP INGRAD, normativi od proizvajalcev in dobaviteljev materiala.

V posebnem poglavju so obdelana tudi določila o načinu obračuna razlik v ceni ter način formiranja cen za dodatna dela.

Zakon tudi zahteva, da se v pravilniku posebej določi delokroge, ki so odgovorni za izvajanje politike cen. Glede na to sta v TOZD za to področje odgovorna direktor TOZD in delavec, ki mu to področje spada v »službeno dolžnost«, na nivoju DO pa je odgovoren komercialni sektor.

Način formiranja cen je v skladu z dosedaj veljavnimi normami določen v prilogi pravilnika. V tej prilogi so zajeti vsi elementi, ki v GIP INGRAD služijo za formiranje določene cene. To je le nekaj najbolj bistvenih značilnosti v pravilniku o cenah, ki naj služijo predvsem kot informacija o politiki cen v GIP INGRAD v delu nove zakonodaje.

Štefan Gruškovnjak

Srečanje z upokojenci ni poslovičev, je le priložnost zahvale za njihovo delo

Skupinski posnetek naših lanskil upokojencev s celjskega področja. Foto: Milan Kolšek

Tudi srečanje upokojencev z ljubljanskega področja je bilo prijetno.

Tako, kot že leta nazaj, smo tudi lani konec decembra pripravili srečanje za Ingradove delavce, ki so se v letu 1984 upokojili. Skupaj je to 59 delavcev, od tega 21 primerov starostne upokojitve, 22 primerov invalidske upokojitve in 16

primerov predčasne upokojitve.

Našim upokojencem, ki seveda še naprej ostanejo člani našega kolektiva in so vedno dobrodošli v Ingradu, smo se na teh srečanjih zahvalili za njihov prispevek, ki so ga dali k

skupnim ciljem in dosežkom v Ingradu, zaželeli smo jim tudi zdrava in aktivna leta v prihodnje. »Nasvidenje!« smo jim rekli in pri tem tudi dobesedno tako mislili.

ZLATA PLAKETA GIP INGRAD

Zlato plaketo prejmejo delavci Ingrada, ki opravijo vso delovno dobo pri GIP »Ingrad« oziroma njegovih pravnih prednikih in znaša ta delovna doba pri redni upokojitvi polno delovno dobo, pri invalidski upokojitvi pa več kot 30 let delovne dobe.

Letos so ob odhodu v pokoj prejeli zlato plaketo GIP »Ingrad«:

Martin Brežnik, delovodja iz GO Celje,
Marjan Krošl, nabavljatelj iz GO Šentjur,
Slavko Kuzma, skladiščnik iz GO Ljubljana,
Dragica Poljanšek, uslužbenka iz TOZD Prevozi in Ivan Ratej, ključavničar iz Proizvodnih obratov.

Cestitamo!

Vili Šuster

kadrovske vesti

V mesecu januarju in februarju smo na novo kadrovali 34 delavcev, od tega iz JLA 10.

V istem obdobju je odšlo 90 delavcev in sicer v JLA 29.

Upokojeni so bili:

Starostno:

DOLMOVIČ Jože, iz Mobilije, delo je združeval do 31. 12. 1984.

ŽIHER Josip, zidar iz Žalca, rojen 15. 1. 1920, delo je združeval do 28. 2. 1985, stalno bivališče je imel Migojnice 103, Griže.

ČELIK Anton, rojen 27. 11. 1923, šofer, delo je združeval v Mehanizaciji od 22. 12. 1957 do 28. 2. 1985, stalno bivališče ima na Rebru 8, Laško.

LAKOVIČ Alojz, rojen 1928, tehnolog v Mehanizaciji, delo je združeval od 1. 3. 1960 do 28. 2. 1985, stal-

no bivališče ima Smrekarjeva 22, Celje.

RIHTER Silvester, rojen 4. 5. 1935, strojnik v Libojah, delo je združeval od 16. 9. 1958 do 10. 2. 1985, stanuje v Libojah 15, Petrovče.

PŠAKER Franc, čuvaj na Lesnih obratih, rojen 21. 11. 1926, delo je združeval pri naši organizaciji od 13. 4. 1947 do 22. 2. 1985, stalno bivališče ima Zg. Gorče, Braslovče.

Invalidsko:

TRAMŠEK Janez, gradbeni delovodja, v Rogaški Slatini, rojen 15. 12. 1927, delo je združeval do 28. 1. 1985, stalno bivališče ima Strmec pri Rogatcu 16, Rogatec.

MESARIČ Andrija, rojen 22. 11. 1934, čuvaj na Mehanizaciji, delo je združeval do 28. 1. 1985, stalno bivališče ima Vrunčeva 9, Celje.

PEHLIČ Zafir, strojnik iz Ljubljane, delo je združeval do 5. 12. 1984.

SEVŠEK Franc, rojen 7. 10. 1924, tesar, v Celju, delo je združeval do 25. 2. 1985, stalno bivališče ima Predel 8, Šmarje pri Jelšah.

Umrli so:

JUKIČIČ Ante, delovodja v Celju, rojen 28. 3. 1942, delo je združeval od 20. 7. 1970 do 5. 2. 1985, zapustil je hči Anico, stanujoč Škvarčeva 12, Celje.

SPRAJC Martin, rojen 19. 11. 1946, gradbeni delovodja v Rogaški Slatini, delo je združeval od 21. 4. 1970 do 6. 2. 1985, stanujoč Tunčevce 14, Šmarje, zapustil je ženo Olgo in sinova Silva in Francija.

PILKO Milan, rojen 26. 4. 1984, projektant — ing. v Projektivnem biroju, delo je združeval od 19. 1. 1976 do 25. 1. 1985, stalno bivališče je imel Na zelenici 3, Celje, zapustil je ženo Nevenko, hči Katjo ter sina Danila.

Konec februarja je bilo v Alžiru 30 delavcev, v Iraku pa 1.

Marija Pšaker

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene in mame VERE LUC se iskreno zahvaljujemo kolektivu Ingrada, še posebej sodelavcem TOZD IGM Medlog, za iskreno pomoč, izraze sožalja, darovano cvetje in številno spremstvo na njeni zadnji poti.

Mož Štefan
in sin Franci z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega dragega očeta FRANCA PEČNIKA se iskreno zahvaljujem vsem delavcem Ingrada, posebej pa še sodelavcem v FES, za darovano cvetje, izraze sožalja in številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Ljilka Mravlak

Po 41. letih dela v pokoj

Po skoraj 37. letih dela v Ingradu se je konec lanskega leta upokojil Franc Berčnik, ki je imel preko 41 let aktivne delovne dobe.

V svoji dolgi zaposlitvi v Ingradu je opravljal zahtevna dela zidarja na mnogih objektih, bil je skupinovodja, skladiščnik, upravnik menze, nazadnje pa je delal kot delovodja pri sanaciji plazu v mestnem parku.

Franc Berčnik se je sam odločil, da pove za bralce našega glasila nekaj besed, ki mu ležijo na srcu.

Povedal je, da so leta kar zbežala, čeprav se dobro spominja nekaterih obdobij, tudi težkih časov, ki so spremljali delovni kolektiv in

NOVO V KNJIŽNICI

Da bi vzbudili večje zanimanje za strokovno literaturo, ki jo dobimo v našo knjižnico, vas bomo v bodoče preko našega glasila obveščali, katere knjige in revije so prispelle na novo.

V zadnjem času smo prejeli naslednje nove knjige:

TEHNIČAR 2
TEHNIČAR 3
TEHNIČAR 4
BETONSKE KONSTRUKCIJE

ZBIRKA TEHNIČARSKIH PROPISU U GRADEVINARSTVU 1
ZBIRKA PROPISA U MAŠINSTVU 1, 2

ZBIRKA PROPISA U ELEKTROTEHNIKI 1

STATIKA KONSTRUKCIJA
METOD KONAČNIH ELEMENTATA

KLASIČNI DRVENI KROVOVI

PROBLEM IZ PROSTIRANJA TOPLOTE
EKONOMSKI ODNOSI U GRADEVINARSTVU

MEĐUNARODNI REČNIK
ENGLJSKO SRBOHRVATSKI REČNIK

Nove tuje revije:

DETAIL ŠT. 1
THE ARCHITECTURAL REVIEW

Domače revije:

DGA

Nekaj glavnih tem, ki jih obravnavajo prispelle revije:

Revija THE ARCHITECTURAL REVIEW prinaša pregled novejših nizozemskih arhitekture.

Revija DETAIL obravnava naslednje teme: stanovanjsko gradnjo — individualne hiše šola v Švici razstavni paviljon v Frankfurtu

montažni kioski (železniška postaja München) lesene konstrukcije — mladinski dom

betonske konstrukcije — stanovanjski objekt konstrukcije tlakov

DGA — dokumentacija za građevinarstvo i arhitekturo: tehnološki postopki proizvodnje plinobetona

lastnosti plinobetona in prefabrikati iz plinobetona dimenzioniranje armiranih plošč iz plinobetona

zaščita fasad iz plinobetona pred vlago

akustične karakteristike gr. elem. iz plinobetona seznam proizvajalcev plinobetonskih proizvodov

Vse navedene knjige in revije si lahko ogledati ali izposodite v naši tehnični knjižnici, ki jo vodi tovarišica Makaričeva.

N. P.

-mj

jih je tudi sam občutil skupaj z drugimi delavci na terenu. Najbolj živo mu je ostalo v spominu prvo povojno obdobje. »Tedad smo bili zakopani v delo od jutra do večera, od ponedeljka do sobote, ob nedeljah pa so bile na vrsti udarniške akcije. Bili smo disciplinirani delavci, odgovorni in ponosni na to, kar smo delali. V prid skupnim ciljem smo znali marsikdaj zatajiti samega sebe.«

Tovariš Berčnik je znal svoje izkušnje prenašati tudi na mlajše delavce, s katerimi je veliko delal. »Nič nimam proti zdajšnjemu izobraževanju proizvodnih poklicev, toda tudi star način je bil dober, ko so se mladi izobraževali ob rami starejših delavcev in z njimi primerjali opravljeno delo.

Ne skriva, da nerad zapušča delovno sredino in kolektiv, ki mu je vedno pomenil njegov drugi dom, toda povedal je še, da je srečen in ponosen tudi na svojega, saj sta oba njegova otroka doštudirala in si uredila družine.

DELAVSKA UNIVERZA CELJE
ORGANIZIRA IN SPREJEMA PRIJAVE ZA NASLEDNJE
OBLIKE IZOBRAŽEVANJA:

Računalništvo (ZAČETNI TEČAJ)

V tečaj vključujemo osnovno in srednješolsko mladino ter odrasle. Udeleženci bodo spoznali osnove uporabe hišnih računalnikov.

Kraj izobraževanja: Delavska univerza Celje
Učna tehnologija: Commodore, Sinclair, Spectrum
Učni jezik: Basic

Prijave sprejema delavska univerza Celje, Cankarjeva 1, pisno ali po telefonu, številka 25-620.

Torej, tudi jaz v koraku z napredkom!

glas mladih

Mladi spet volimo in sprejemamo program dela

Prvo mandatno obdobje predsednikov naših OO ZSMS ter KS ZSMS se počasi izteka in pred vrati so volilno programske konference, na katerih bomo mladi potrdili še za en mandat ali pa izvolili nove predsednike ali člane predsedstva posameznih OO ZSMS.

V nekaterih sredinah se postavlja vprašanje obstoja osnovne organizacije, saj so v dveh TOZD le še po trije do štirje mladinci. O delovanju teh se bo potrebno pogovoriti še s člani teh organizacij.

Vsem članom, ki so do sedaj aktivno sodelovali in delovali, se za njihov trud ob tej priložnosti zahvaljujem, novim ter starim, ki nadaljujejo, želim veliko delovnih uspehov.

Blaž Lilija

PROGRAMSKO VOLILNA KONFERENCA OO ZSMS V TOZD PROJEKTIVNI BIRO

Poslej le aktiv

Za nami je že en mandat v vodstvu OO ZSMS. To je priložnost, da ocenimo delo v preteklem dveletnem obdobju in postavimo smernice za delo v prihodnje.

Ko ocenjujemo rezultate naše aktivnosti, ne moremo mimo dejstva, da nismo naredili vsega, kar bi morali. Pa vendar si moramo priznati, da smo bili mladinci prisotni prav na vseh ravneh odločanja v TOZD, ter tako skozi aktivnost v samoupravnih organih in DPO prispevali k reševanju celotne problematike v TOZD. Veliko več kot v OO ZSM smo naredili na področju samoupravljanja. Tako nam je velikokrat zmanjkalo časa in volje, da bi se bolj

posvetili delu mladine. Kljub vsemu smo po svojih najboljših močeh izvrševali naloge, zadane s strani KS ZSM Ingrad in Občinske konference ZSM Celje. Sodelovali smo na interni politični šoli, seminarju na Dobrni in drugih oblikah idejno političnega usposabljanja. Prav tako smo sodelovali v akciji za pridobitev podstrešnih stanovanj v domu Dušana Finžgarja. Žal pa smo bili nesposobni organizirati kakšne samostojne akcije. Vzrok za to je v čedalje manjšem številu članov v OO. Vse manj nas je. V prihodnjem obdobju bo v OO delovalo le šest mladincev, pa še od tega majhnega števila, bo treba v naslednjem letu odbiti še dva. To pa je problem, ki nas sili k spremembam v organiziranosti. Na pro-

gramske volilni konferenci smo se dogovorili in sprejeli sklep o formiranju aktivna ZSM TOZD Projekтивni biro. Le ta bo enakopravno sodeloval na vseh ravneh odločanja v TOZD, deloma pa bo razvijal svojo aktivnost v sodelovanju z OO ZSM DSSS.

Tako smo na tej programsko volilni konferenci izvolili samo predsednico aktivna OO. Odslej bo to nalogo opravljala Marjana Cokan.

Marjana ima 21 let, po poklicu je gradbeni tehnik, pri nas pa je zaposlena že tri leta. V tem času je ob pomanjkanju delovnih mest opravljala vrsto del in nalog, neustreznih njeni izobrazbi. V naši TOZD opravlja dela in naloge tehničnega reševanja na področju elektroinstalacij. Pri delu je vestna in marljiva. V tem času je bila aktivna na različnih področjih udejstvovanja mladincev ter tako vzbudila zaupanje, da bo kot predsednica aktivna delovala dobro, z njo pa tudi aktiv, ki bo tako obdržal, če ne še povečal, vloga v naši TOZD. Dolžnost vseh nas mladincev v aktivu pa je, da ji pri tem pomagamo.

Bogdan Fillčič

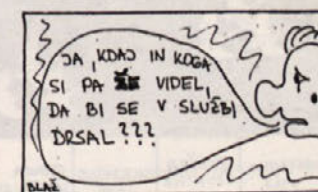
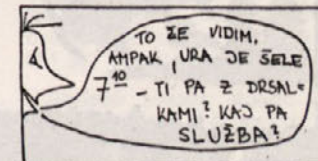
PRIpravNIKI V SREDNEM USMERJENEM IZOBRAŽEVANJU

Ob koncu lanskega šolskega leta smo zaposlili 43 pripravnikov različnih proizvodnih poklicev. Njihova pripravniška doba je trajala 6 mesecev in to dobo imenujemo »dobo usposabljanja«. Zakaj? Po novem usmerjenem izobraževanju imajo učenci v času šolanja premalo prakse, oziroma premalo praktičnega dela in tako je ta doba usposabljanja nujno potrebna, da pripravniki pridobijo ustrezno kvaliteto za kasnejše opravljanje samostojnega dela.

Pripravniški izpit se deli na dva dela in sicer: teoretični in praktični. Pri teoretičnem delu pripravnik odgovarja na vprašanja iz samoupravne organiziranosti v naši DO ter poznavanje samoupravnih aktov. Ob praktičnem delu izpita se pripravnik sreča s samostojno izdelavo predmeta v svoji stroki. Ta predmet se nato oceni. Za skupno oceno se nato seštejeta obe oceni. Kot razveseljivo novico naj povem, da so letošnji pripravniki, zaenkrat vsi, uspešno opravili ta izpit in jim vsem želimo veliko uspeha pri nadaljnjem delu!

Blaž Lilija

NADALJEVANKA O NAŠEM GRADBINCĀU

TABU

Verjel sem v ljubezen, a odšla je kot moder plin, prihajajoč iz izpušne cevi avtomobila.

Verjel sem v ljubezen, a zavel je južni veter in odnesel jo v daljave, meni nepoznate kraje.

Verjel sem v ljubezen, prekrivajočo, kot pomlad naravo, vendar veter, sneg, raznaša po poljanah.

Mislil sem, da našel bom izgubljeno ovco iz staje...

Mirko Onič — Tobak

Glasilo lani

Naše Glasilo je z lanskim letom zaključilo voje 26. leto izhajanja. Letnik 1984 obsega 7 števil, na 76 straneh, v skupni nakladi 21.000 izvodov. Po obsegu strani je enak predlanskim izdajam, le da je lani izšlo več dvojnih števil in dve časopisni prilogi. Porabljenih je bilo blizu 200 klišejev.

Skupni stroški za izdajanje časopisa so za malenkost presegle planirane ob pričetku leta. To prekoračitev stroškov pripisujemo obsežni jubilejni številki, za katero je izdajateljski svet že ob planiranju vsebinske zasnove odobrili višje stroške.

Po posameznih elementih so stroški naslednji: tisk 578.900 din, klišeeji 125.290 din in honorarji za prispevke in storitve za časopis bruto 193.250 (neto le 116.000 din).

Ob analizi dopisniške mreže vedno znova ugotavljamo, da se število sodelujočih dopisnikov ne povečuje in da se na straneh našega časopisa le redko pojavljajo nova imena, ki bi prispevala k večji pestrosti in tudi k temeljitejšemu pokrivanju področja obveščanja v DO. Slab je odziv iz nekaterih temeljnih organizacij, iz katerih brez predloga uredništva skoraj ne pride do samoiniciativnega prispevka za objavo. Tudi tisti, ki bi morali dati informacije skladno z vsebinsko zasnovo, dogovorjeno ob sprejemu pravilnika o izdajanju časopisa, teh ne da-

jejo ali pa se največkrat sliši pripomba »to ni za objavo«. Zato so nekatera področja v našem časopisu slabo zastopana. To pomanjkljivost je nakazala tudi nedavna anketa, ki smo jo izvedli med 60 delavci. O odgovorih te ankete bomo več napisali v prihodnji številki.

Predlog izdajanja časopisa in višina stroškov za leto 1985:

— izid 8 do 10 števil, od 6—12 strani, naklada 3.000 izvodov;

— objava 30 klišejev ali več, če je številka dvojna;

— planirani so stroški za eno številko v obsegu 8 strani 10.000 din ali za 12 števil 1,2 milijona.

Stroške za izdajanje časopisa v tej višini smo planirali glede na podražitev papirja in drugih tiskarskih storitev ob pričetku leta.

—mj

IZ CELJA — IZ CELJA — IZ CELJA — IZ CELJA — RAZPIS NAGRAD »SLAVKA ŠLANDRA« ZA LETO 1985

Komisija za podelitev nagrad »Slavka Šlandra« pri občinski skupščini Celje je že razpisala nagrade, ki nosijo ime po narodnem heroju in revolucionarju Slavku Šlandru. Nagrado »Slavko Šlander« lahko dobi: posameznik, skupina posameznikov, organizacija združenega dela, družbenopolitična organizacija, druge samoupravne organizacije in skupnosti ter društva. Nagrada pa se podeljuje za najvišje dosežke, izredne stvaritve ali vrhunske uspehe na vseh področjih življenja in dela, ki so splošnega pomena za občino ali prispevajo h krepitvi njenega ugleda in so bili ustvarjeni v zadnjem obdobju pred podelitvijo. Nagrade se podeljujejo tudi za izredno pomembno življensko delo posameznika.

Komisija bo utemeljene predloge za podelitev nagrade sprejemala do vključno 15. aprila letos.

PRIZNANJE SAMOUPRAVLJALCU

Komisija za podelitev priznanja »Priznanje samoupravljalca« pri občinski skupščini Celje je razpisala to priznanje ki se podeljuje zaslužnim delegatom v organih samoupravljanja in drugim delavcem, organom samoupravljanja in samoupravnim skupinam v organizacijah združenega dela in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih za izredne dosežke na področju razvoja samoupravljanja in delegatskih odnosov ter za družbenopolitično delo. Možno je obnoviti predloge tudi za tiste, ki so bili predlagani že prejšnja leta, pa so zaradi omenjenega števila priznanja izpadli. Komisija bo predloge sprejemala do 15. aprila letos.

Za 8. marec: Otroci mamiciam

Kar navadili smo se že na razstave v naši avli poslovne centra. Do sedaj so se predstavljali bolj ali manj znani umetniki, ki so že zdavnaj prerasli šolske klopi. Tokrat smo se odločili za malo spremembo. Za praznik dneva žena smo pripravili razstavo likovnih del otrok naših delavcev. Tema ni bila določena, zato so se na risbah pojavljali tudi vlaki, sneženi možje, maske, največ pa je bilo seveda rožic za naše mamice. Udeležba je bila, proti pričakovanju, kar številčna, saj je razstavljalo 25 otrok v sta-

rosti od 2 do 14 let. To prisrčno razstavo je popestril še odlično izdelan plakat naših ustvarjalcev iz TOZD Projektivni biro.

Čeprav dela niso predstavljala nikakršne umetniške vrednosti, so bila kljub temu zelo prisrčna, med o biskovalci pa je bilo izrečnih polno pohvalnih besed.

Verjetno se bodo s tem strinjale vse mamice in žene, ki so si to razstavo ogledale, zato se v imenu vseh zahvaljujem otrokom, da so nam omogočili to razstavo.

Marta Ograjenšek

na kratko

PRIZNANJE INGRADU

Delovna organizacija »Libela« Celje je lani proslavljala 90 letnico obstoja. Ob tej priložnosti so podelili priznanje tudi Ingradu za uspešno in dolgoletno poslovno sodelovanje.

IŠČEJO NAJSTAREJŠO ZAVAROVALNO POLICO

Zavarovalna skupnost Triglav prireja ob svoji 85 letnici razstavo starih, pri nas izdelanih, zavarovalnih dokumentov, katerih korenine segajo celo tja v 15. stoletje. Vabijo zato svoje zavarovalce, da pobrskaajo po predalih, podstrešjih, kletih in še kje ter tako najdene stare police in listine, ki imajo kakršnokoli zvezo z zavarovalstvom pošljejo na naslov: Uredništvo »Obzornika« — Glasilo zavarovalne skupnosti Triglav, Miklošičeva 19, Ljubljana.

VERA VELIGOŠEK PREDALA PLAKET MIŠI MOLK

Že osmič je »Praktična žena« razpisala podelitev plaketa Gordana Boneti najuspešnejšim TV napovedovalkam. Strokovna žirija bralcev je letošnje plakete prisodila osmim ženskim TV osebnostim iz vseh studijev Jugoslavije, prav tako pa njim za spremstvo izžrebala še osem bralk časopisa po republikah.

Za ljubljansko TV je bila izbrana Miša Molk, čast spremljevalke pa je pripadla naši sodelavki Veri Veligošek, ki je slovenski napovedovalki na zaključni svečanosti podelila visoko priznanje. Podelitev plaketa je bila tokrat na območju TV Prištine, na Šari. Sicer pa je petdnevni program obsegal še razne kulturne ogleda in sprejeme v kosovskih delovnih kolektivih.

DARILO INGRADU

Za 25. letnico Ingrada — upokojeni delavci Kamnoloma Liboje

»Glasilo« izdaja GIP »Ingrad« Celje v nakladi 3000 izvodov. Časnik urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik: Franc Berginc, urednik: Mojca Jagrič, tehnični urednik: Vili Šuster.

Prispevke sprejema uredništvo časopisa. Rokopisov in slik ne vračamo.

Tisk in klišeeji: AERO Celje.

Po mnenju izvršnega sveta SRS, sekretariata, je časnik oproščen davka na promet proizvodov (St. 421-1/72, z dne 16. 7. 1974).

						GLASILO INGRAD	PREVRETE JE BIKOT	KRAJ V VZROBNI MAKEDONI	ALEKSANDER FADJEV	QUNBULIĆ IVAN		SMISEL, OST ŠALE	PREDLOG	KARLOVAC
						PROSTOR PRED VRATI					HR. MESTO OB CESTI ZAG. - BEOK			
						HIDRATI V SLADKORNI PESI								
						LATINSKI VEZNIK				OCVIRK ANTON				
						SLAVONSKA POZEGA			TETOVO		OSBENI ZAJMEK			VL
														SPECIALIST ZA OPTIČNE NAPRAVE
SESTAVIL: VILI ŠUSTER	HRVAŠKA ŠPORTNA REVIZIJA	SKRBNIK VRATA	ENAKA SAMOGLASNIKA	POŠTNI PREDAL TITOV VELES		2. IN 4. SAMOGLASNI SIMON JENKO			SLOVENSKO PODJETJE Z NAFTNIMI DERIVATI	SLABKOVOD. RIBA	TONJE PARTLOIČ			
NASPROTJE TEMNOSTI								GUPČANSKI BOG				ARABSKI ZREBEC		ORAC
KRAJ NA KOROŠKEM OB MEŽI								PRIPOVEDNA PESEM OHRID			KONCI POLOTOKOV GALIJ			
RENATA TESALDI			PREDUJEM NADAV	NIKALNICA		GEOMETR. POJEM POGAN				ŠORENJSKI BALKON	MASTNA ŠALA			
HRVAŠKI »PETROL«				FILM IGRAKA RINA AVELLINO			JUGOSLOV. NAROD							ALUMINIJ
PRIPOVED ZGODBA							OLIMPIJSKE IGRE				JUGOSLOV. KOŠARKAR. TRENER NIKOLIČ			
NAJBOLJ RAZŠIRJENA RASTLINA														ZORANA ZEMLJA
														SLOVENSKA IGRAKA ŠTEFKA